

RAFAŁ JOSSE' KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

43-100 Tychy ul. Baziowa 24
email: rafal.josse@kancelaria-prawna.tychy.pl
ING BŚ 24 1050 1399 1000 0092 0537 0365
NIP 6461097182
tel. 501 496 198

Tychy dnia 2019.12.27.

Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:
M J
PESEL
zam.

Sygn. Akt

Skarga konstytucyjna.

W imieniu skarżącego, której pełnomocnictwo załączam, wnoszę :

- 1)
o uznanie Art. 33 oraz Art. 33.1 § 1 Ustawy Kodeks Cywilny
za niezgodny z
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 79 ust. 1 i 2 Konstytucji
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 2 Konstytucji
 - z Art. 77 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 Konstytucji

- 2)
o uznanie Art. 199 § 1 pkt 3 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego
w zakresie zwrotu *jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej*
za niezgodny z
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 79 ust. 1 i 2 Konstytucji
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 2 Konstytucji
 - z Art. 77 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 Konstytucji

- 3)
o uznanie Art. 398.23 § 3 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego
w zakresie zwrotu *jako sąd drugiej instancji*
za niezgodny z
 - z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 176 ust. 1 Konstytucji

- z Art. 10 ust. 2 Konstytucji
- z Art. 10 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 2 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 10 ust. 2 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji związku z Art. 144 ust. 3 pkt. 17 Konstytucji

oraz o zasądzenie na rzecz skarżących kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa prawnego oraz kosztów wstawiennictwa na rozprawie wg. klucza km x 2 x 0,8358zł/km co stanowi zł za każdą rozprawę.

Uzasadnienie

Skarżący wniósł do Sądu Okręgowego w W pozew o naruszenie dóbr osobistych przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz Prezydentowi RP domagając się zaprzestania dokonywania enumeratywnie w pozwie wymienionych czynności naruszających dobra osobiste powoda.

Co istotne dla dalszych rozważań, powód nie kierował wobec pozwanych jakichkolwiek roszczeń majątkowych ale domagał się tylko i wyłącznie powstrzymania się od określonych czynności.

Postanowieniem z dnia września 2018 r Sąd Okręgowy w W pod Sygn. Akt odrzucił pozew wskazując z motywach rozstrzygnięcia iż zgodnie z Art. 33 KC pozwani nie są osobami prawnymi w rozumieniu ustawy , a zgodnie z Art. 199 § 1 pkt 3 KPC sąd odrzuca pozew jeśli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej definiowanej przez ustawę jako posiadana przez osobę prawną. Sąd wskazał przy tym iż cech osoby prawnej pozwani nie mają także w rozumieniu Art. 33.1 § 1 KC

Wnosząc zażalenie pismem z dnia września 2019 r. wskazał skarżący iż nie wnosi żadnych roszczeń majątkowych przeciwko Skarbowi Państwa i nie formułuje jakichkolwiek żądań materialnych w pozwie. Domaga się jedynie nakazania organom państwa naruszającym jego dobra osobiste zaprzestania określonych czynności. W zażaleniu wskazał skarżący iż SN wielokrotnie wypowiedział się o możliwości dochodzenia roszczenia opartego na zdarzeniach które nie wynikają wprost ze stosunków stricte cywilnych. Ponadto skarżący wskazywał iż co prawda ustawa zwykła definiuje, że zdolność prawną mają podmioty którym ustawodawca nadał taką cechę, ale zdolność do czynności prawnych pozwany nadał ustrojodawca wymieniając ich prawo do określonych działań w Konstytucji. Wskazał dalej skarżący, że skoro naruszenie dóbr osobistych skarżącego wynikało w skutek czynności wskazanej w ustawie zasadniczej, to na gruncie tego aktu prawnego rozważać należy zdolność sądową pozwanych i fakt, że ustrojodawca wyposażając ich w określone prawa nadał im atrybut odpowiedzialności za skutki działań organu a więc zdolność sądową już na poziomie konstytucyjnym a nie ustawy zwykłej.

Postanowieniem z dnia maja 2019 r. Sąd Apelacyjny w W pod Sygn. Akt oddalił zażalenie powoda. Ostateczne orzeczenie (stanowiące podstawę wniesienia skargi) doręczono skarżącemu w dniu 22 maja 2019 r. listem poleconym nr co potwierdza tracking pocztowy :

Dane przesyłki:

Numer przesyłki
Data nadania: 2019-05-14
Rodzaj przesyłki: Przesyłka firmowa polecona zamiejscowa
Kraj nadania: Polska
Kraj przeznaczenia: Polska
Urząd nadania: UP W (ul.)
Usługi komplementarne/dodatkowe: EPOR - Elektroniczne potwierdzenie odbioru - rozszerzone
Potwierdzenie odbioru
Masa: 2.0 kg

Status przesyłki:

Nazwa zdarzenia	Data i czas	Jednostka pocztowa
Nadanie	2019-05-14 23:50	UP W
Przesyłka w transporcie	2019-05-15 06:00	
Przygotowano do doręczenia	2019-05-16 08:33	UP L
Przekazano do doręczenia	2019-05-16 09:57	UP L
Awizo - przesyłka do odbioru w placówce	2019-05-16 10:08	UP L
Do odbioru w placówce	2019-05-16 15:38	UP L
Odebrano w placówce	2019-05-22 15:54	UP L

Oznacza to iż zgodnie z Art.77 ust. 2 Ustawy o postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym termin do wniesienia skargi konstytucyjnej rozpoczął swój bieg biegł w dniu 22 maja 2019 r.

List przedmiotowy został doręczony skarżącemu w trybie tzw. EPO czyli elektronicznego potwierdzenia odbioru. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2017 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczenia pism sądowych w postępowania cywilnym wskazuje iż :

§ 13a. 1. Jeżeli warunki techniczne sądu wysyłającego oraz operatora na to pozwalają, formularz potwierdzenia odbioru, o którym mowa w § 2 ust. 2, ma postać elektroniczną i jest przekazywany za pomocą systemu teleinformatycznego służącego do obsługi elektronicznego formularza potwierdzenia odbioru sądu wysyłającego

W skutek w/w postępowania zakończonego postanowieniem z dnia maja 2019 r. wydanego przez Sąd Apelacyjny w W pod Sygn. Akt skarżący wniósł o ustanowienie pełnomocnika procesowego celem wniesienia skargi konstytucyjnej.

Wniosek negatywnie rozpoznano postanowieniem z dnia października 2019 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w T pod Sygn. Akt

Postanowieniem z dnia listopada 2019 r. Sąd Rejonowy w T pod Sygn. Akt oddalił skargę na orzeczenie referendarza. Przedmiotowe postanowienie zostało

doręczone stronie skarżącej w dniu 11 grudnia 2019 r. listem poleconym nr wg. trackingu pocztowego odpowiednio :

Dane przesyłki:

Numer przesyłki	
Data nadania:	2019-12-09
Rodzaj przesyłki:	Przesyłka firmowa polecona zamiejscowa
Kraj nadania:	Polska
Kraj przeznaczenia:	Polska
Urząd nadania:	UP T (ul.)
Gabaryt:	A
Usługi komplementarne/dodatkowe:	EPOR - Elektroniczne potwierdzenie odbioru - rozszerzone Potwierdzenie odbioru
Masa:	0.02 kg

Status przesyłki:

Nazwa zdarzenia	Data i czas	Jednostka pocztowa
Nadanie	2019-12-09 17:43	UP T
Przesyłka w transporcie	2019-12-09 21:00	
Przygotowano do doręczenia	2019-12-11 09:07	UP L
Przekazano do doręczenia	2019-12-11 09:25	UP L
Doręczono	2019-12-11 10:05	UP L

Oznacza to iż zgodnie z Art.77 ust. 2 Ustawy o postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym termin do wniesienia skargi konstytucyjnej rozpoczął swój dalszy bieg biegł w dniu 11 grudnia 2019 r.

List przedmiotowy został doręczony skarżącemu w trybie tzw. EPO czyli elektronicznego potwierdzenia odbioru. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2017 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczenia pism sądowych w postępowania cywilnym wskazuje iż :

*§ 13a. 1. Jeżeli warunki techniczne sądu wysyłającego oraz operatora na to pozwalają, formularz potwierdzenia odbioru, o którym mowa w § 2 ust. 2, **ma postać elektroniczną i jest przekazywany za pomocą systemu teleinformatycznego służącego do obsługi elektronicznego formularza potwierdzenia odbioru sądu wysyłającego***

Skarżący podnosi co następuje :

Uprawnienia do ochrony swoich praw w ramach postępowania sądowego należą do jednego z podstawowych uprawnień obywateli chronionych ustawą zasadniczą. Art. 45 ust. 1 Konstytucji stanowi iż każdy ma prawo do ochrony sądowej , a zgodnie z Art. 77 ust. 2 Konstytucji ustawa nie może zamykać w jakikolwiek sposób „prawa do sądu”.

Skarżący podkreśla iż jak wskazano w Wyroku dnia 23 lutego 2010 r. wydanym pod Sygn. Akt P 20 / 09 *Wystarczyłoby odpowiednie zdefiniowanie pojęć (...), aby pozbawić uprawnione osoby gwarancji konstytucyjnych.*

Dokładnie z taką sytuacją mamy do czynienia w sprawie stanowiącej podstawę wniesienia skargi konstytucyjnej. Skarżący nie formułując absolutnie żadnych roszczeń majątkowych nie miał podstaw do kierowania powództwa przeciwko Skarbowi Państwa. Roszczenie powoda kierowano do wymienionych w Konstytucji organów Państwa w związku z czynnościami dokonywanymi na podstawie Konstytucji – które to czynności w konsekwencji naruszały dobra osobiste powoda.

Skarżący podkreśla, że Art. 77 ust. 1 Konstytucji nie przewiduje odpowiedzialności Skarbu Państwa za działania władzy publicznej, ale definiuje iż ochrony prawnej można domagać się bezpośrednio od organów jakie dokonały czynu niezgodnego z prawem.

W istocie rzeczy zarzut skarżącego polega więc na tym iż w świetle Art. 77 ust. 1 Konstytucji prawo do Sądu określone w Art. 45 ust. 1 Konstytucji nie może być definiowane przez dopuszczalność powództwa w ustawie zwykłej. Jeśli ustawa zwykła definiuje prawo do Sądu (Art., 45 ust. 1 Konstytucji) jako zdolność sądową a następnie nie nadaje tej zdolności organom wykonującym czynności wskazane w ustawie zasadniczej – to tak skonstruowane pojęcie zdolności sądowej :

- narusza prawo do ochrony sądowej jednostki przed działaniem władz publicznych (Art. 77 ust. 1 Konstytucji),
- narusza istotę prawa do Sadu w każdej sprawie (Art. 45. ust. 1 Konstytucji) albowiem sprawa w rozumieniu konstytucyjnym nie musi być tożsama z pojęciem roszczenia cywilnego (patrz Wyrok z dnia 10 lipca 2000 r. wydany pod Sygn. Akt SK 12/99)
- narusza zakaz zamykania drogi sądowej ustawą zwykłą określony w Ary. 77 ust. 2 Konstytucji

Z tych względów skarżący wnosi o uznanie Art. 33 oraz Art. 33.1 § 1 Ustawy Kodeks Cywilny oraz Art. 199 § 1 pkt 3 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego za niegodne z powołanymi wzorami konstytucji albowiem wzajemna korelacja tych przepisów narusza istotę prawa do ochrony sądowej przed działaniem władz publicznych.

Uzasadniając żądanie uznanie Art. 398.23 § 3 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego w zakresie zwrotu *jako sąd drugiej instancji* za niezgodny z

- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 176 ust. 1 Konstytucji
- z Art. 10 ust. 2 Konstytucji
- z Art. 10 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 2 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 10 ust. 2 Konstytucji
- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji związku z Art. 144 ust. 3 pkt. 17 Konstytucji

Skarżący wywodzi co następuje :

Konstytucyjne pojęcie „prawa do sądu” nie wyczerpuje się jedynie w samej problematyce aby orzeczenie w zakresie praw lub wolności strony wydawane było przez właściwy, bezstronny, niezawisły organ funkcjonujący w ramach struktury sądu właściwego dla danego rodzaju sprawy.

Zawarte w Art. 45 ust. 1 Konstytucji dyspozycja „prawa do sądu” musi być odczytywana w ramach całokształtu systemu prawnego państwa, jego ustroju i kompetencji poszczególnych organów. Tylko bowiem system prawny gwarantując iż każde działanie organów państwa jest zgodne z każdym z przepisów konstytucyjnych - jest systemem jaki można uznać za zgodny z zasadami państwa prawa. Inaczej rzecz ujmując znaczenie poszczególnych przepisów ustrojowych państwa organów państwa nie może być interpretowane lub stosowane „pojedynczo” w oderwaniu od pozostałych przepisów ustawy zasadniczej.

Ta uwaga natury ogólnej jest konieczna dla zrozumienia istoty zarzutu skarżącego wobec Art. 398.23 § 3 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego w zakresie zwrotu *jako sąd drugiej instancji*. Skarżący podnosi i zarzuca, że określone w Art. 45 ust. 1 Konstytucji prawo do sądu nie wyczerpuje się jedynie w fakcie procedowania o prawach strony w budynku sądu w ramach określonych prawem procedur. To procedowania, a następnie wydanie orzeczeniach o prawach i wolnościach strony musi odbywać się wyłącznie w ramach uprawnień osób nominowanych przez Prezydenta RP na podstawie Art. 144 ust. 3 pkt. 17 Konstytucji.

Skarżący podnosi bowiem, że ustrojodawca wskazując w Art. 45 ust. 1 Konstytucji na prawo do sądu w każdej sprawie - nie miał na myśli orzekania *w sprawie* przez urzędników którym ustawa zwykła nadała status sądu. Ustrojodawca wskazując na prawo do sądu określone w Art. 45 ust. 1 Konstytucji definiował sąd jako osoby wskazane przez Prezydenta RP w ramach Art. 144 ust. 3 pkt. 17 Konstytucji. Konstytucja nie przewiduje odstępstwa do tej zasady.

Skarżący podnosi więc, że jeśli ustawa zwykła definiuje jako sąd osoby nie mające nominacji Prezydenta RP do sprawowania funkcji sądu – to takie zdefiniowanie uprawnień urzędników w ustawie zwykłej narusza zasady demokratycznego państwa prawa tj. zasadę nie obchodzenia przepisów konstytucji ustawą zwykłą. Tak sformułowany przepis ustawy zwykłej narusza też prawo skarżącego do rozpoznania jego sprawy przez właściwy sąd jakie to pojęcie rozumieć należy jako osobę lub grupę osób którym Prezydent RP nadał określone uprawnienia. Bez znaczenia jest przy tym ustawowy czy doktrynalny podział czynności faktycznych jakie dokonują lub jakich nie mogą dokonywać referendarze. ***Wystarczyłoby odpowiednie zdefiniowanie pojęć (...), aby pozbawić uprawnione osoby gwarancji konstytucyjnych.*** (tak w Wyroku dnia 23 lutego 2010 r. wydanym pod Sygn. Akt P 20 / 09). Skoro zgodnie z Art. 10 ust. 2 Konstytucji wymiar sprawiedliwości (w każdym aspekcie tego zwrotu rozumianego w języku literackim) mają sprawować Sądy mianowane przez Prezydenta RP – to Konstytucja po prostu nie przewiduje możliwości zmiany tej zasady lub jej ograniczenia.

Poza zakresem niniejszej skargi jest to, czy referendarza sądowi jako instytucja w ogóle nie powinni istnieć, czy też możliwe jest ich orzekanie w ramach powołania przez Prezydenta RP. Skarga konstytucyjna jest bowiem skarga na przepis, choć oczywistym jest iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku kończącym postępowanie może zasygnalizować swój pogląd na przedmiotowy problem ustrojowy.

Ponad powyższe skarżący podnosi iż zaskarżona norma prawna jest niezgodna z prawem właściwego sądu rozumianego przez pryzmat Art. 176 ust. 1 Konstytucji.

W tym miejscu konieczne jest uwaga natury ogólnej. Otóż postępowania sądowe, w przeciwieństwie do zasady ogólnej wynikającej z Art. 78 Konstytucji, ma swoje własne

unormowanie konstytucyjne w Art. 176 ust. 1 Konstytucji. Norma Art. 176 ust. 1 Konstytucji skierowana bez wątpliwości jedynie do sądów – nie zawiera zwrotu iż wyjątki określa ustawa. Oznacza to iż w przeciwieństwie do innych postępowań organów państwa, w stosunku do ustroju władzy sądowniczej ustrojodawca nie przewidział wyjątków od zasady dwuinstancyjnego postępowania. Okoliczność tą dostrzegł także Trybunał Konstytucyjny, który w Wyroku z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie SK 10/09 potwierdził iż *Trybunał Konstytucyjny zwracał już w swoim orzecznictwie uwagę, że literalne ujęcie dyspozycji art. 176 ust. 1 Konstytucji ma postać dyrektywy generalnej i dotyczy ogółu (całej klasy) postępowań sądowych, bez konstytucyjnego rozróżnienia, czy odnoszą się do rozstrzygnięcia o meritum sprawy sądowej, ... (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 27 marca 2007 r., sygn. SK 3/05 oraz z 31 marca 2009 r., sygn. SK 19/08).*

W odróżnieniu od bardziej ogólnego art. 78 Konstytucji, który odnosi się do różnego typu postępowań przed organami władzy publicznej, unormowanie art. 176 ust. 1 Konstytucji nie zawiera zwrotu „wyjątki od tej zasady określa ustawa”.

Mając powyższe na względzie skarżący zarzuca iż ustawodawca zwykły, wbrew zasadzie wyrażonej w Art. 176 ust. 1 Konstytucji, ustanowił w zaskarżonych przepisach procedurę „w sprawie” która ma wszelkie cechy postępowania dwuetapowego, ale z całą pewnością nie jest formą postępowania dwuinstancyjnego.

W przypadku udziału w postępowaniu referendarza do rozpoznania sprawy na każdym jej etapie dochodzi bowiem w tej samej instancji sądowej która już raz rozpoznała sprawę. W konsekwencji zaskarżony przepis nadając sądowi tej samej instancji w której orzekał referendarza cechę sądu II instancji – pozbawia skarżącego prawa do właściwego sądu jakim jest sąd będący faktycznie sądem odwoławczym dla sądu w którym orzekał referendarz. Z tego względu zaskarżony przepis narusza normę Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 176 ust. 1 Konstytucji. Jak już wyżej wskazano zastępuje on procedurę dwuinstancyjnego postępowania procedurą postępowania dwuetapowego w tej samej instancji sądowej. Jest to niedopuszczalne obejście zasad wynikających z ustawy zasadniczej. Pojęcie „dwuinstancyjność” zawarte w Art. 176 ust. 1 Konstytucji nie jest tożsame z pojęciem „dwuetapowość” zawartym w ustawie zwykłej.

Uzasadniając podstawę faktyczną wniesienia niniejszej skargi skarżący przypomina iż w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 września 2002 r., Sygn. Akt SK 35/01 wskazano: *kwestią techniczną jest to, w jaki sposób proces analizy obowiązujących przepisów, który ostatecznie doprowadził organ procesowy do konkluzji zawartej w wydanym orzeczeniu, zostanie w nim uzewnętrzniiony w postaci podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Sam zaś fakt niepowołania konkretnego przepisu nie przesądza jeszcze o tym, czy stanowił on podstawę wydanego orzeczenia w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 9 października 2001 r., sygn. SK 8/00, OTK ZU nr 7/2001, poz. 211).*

Ponadto Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 29 kwietnia 2008 r., sygn. akt SK 11/07 stwierdził, że *przedmiotem kontroli w ramach procedury skargi konstytucyjnej może być zatem nie tylko przepis wskazany w petitum rozstrzygnięcia, czy w jego uzasadnieniu, ale także te regulacje, które znajdują zastosowanie przy rozstrzygnięciu sprawy, mając bezpośredni wpływ na ukształtowanie osnowy sentencji (zob. postanowienia TK: z 21 października 2003 r., sygn. SK 41/02, OTK ZU nr 8/A/2003, poz. 89 i z 14 grudnia 2004 r., sygn. SK 29/03, OTK ZU nr 11/A/2004, poz. 124 oraz wyroki z 15 czerwca 2004 r., sygn. SK 43/03, OTK ZU nr 6/A/2004, poz. 58 i z 7 marca 2006 r., sygn. SK 11/05, OTK ZU nr 3/A/2006, poz. 27).*

Z tych względów skarga jest konieczna i uzasadniona.